

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP768/2000
din 02.02.2000

privind statutul alesului local

Publicat : 24.03.2000 în MONITORUL OFICIAL Nr. 34 art. 231 Data intrării în vigoare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Art.1. - (1) Prezenta lege determină statutul alesului local.

(2) Unele chestiuni ce țin de statutul și exercitarea mandatului alesului local sînt reglementate de Legea privind administrația publică locală, precum și de alte acte normative.

Art.2. - (1) În sensul prezentei legi, noțiunea de ales local vizează consilierii consiliilor satești (comunale), orășenești (municipale) și județene, deputații în Adunarea Populară a Găgăuziei și primarii.

(2) Statutul alesului local se aplică deputatului în Adunarea Populară a Găgăuziei în măsura în care nu contravine statutului deputatului, determinat de către Adunarea Populară în cadrul Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri).

Art.3. - (1) În unitatea administrativ-teritorială respectivă, alesul local este persoană oficială, el fiind reprezentantul autorității deliberative sau executive din administrația publică locală.

(2) În exercitarea mandatului, alesul local este în serviciul colectivității respective.

Art.4. - (1) Orice mandat imperativ este nul.

(2) Exercitarea mandatului se efectuează personal.

(3) Mandatul nu poate fi transmis unei alte persoane.

Art.5. - (1) Mandatul alesului local începe efectiv din momentul validării și durează pînă la data expirării mandatului consiliului sau primarului respectiv ori înainte de aceasta, dacă intervin anumite condiții legale pentru încetarea mandatului înainte de termen.

(2) Mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de:

a) absență fără motive întemeiate de la 3 ședințe consecutive ale consiliului sau ale comisiei din care face parte;

b) încălcare a Constituției, a altor legi ori interese ale colectivității locale, precum și participare la acțiunile unor organe anticonstituționale, fapt confirmat prin hotărârea definitivă a instanței de judecată;

c) incompatibilitate a funcției;

d) intrare în vigoare a sentinței de condamnare a acestuia;

e) dizolvare de drept a consiliului;

f) demisie;

g) deces.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(2) lit.a)-e) din prezentul articol, mandatul consilierului se ridică de către consiliul respectiv.

(4) Mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de:

a) incompatibilitate a funcției;

b) imposibilitate de a exercita funcția pe o perioadă mai mare de 4 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală;

c) intrare în vigoare a sentinței de condamnare a acestuia;

d) revocare prin referendum local, în condițiile Codului electoral;

e) demisie;

f) deces.

Art.6. - (1) În cazul în care mandatul consiliului este prelungit în modul stabilit de lege, mandatul consilierului respectiv se consideră prelungit de drept.

(2) În cazul în care activitatea consiliului este suspendată în modul stabilit de lege, mandatul consilierului respectiv nu este afectat, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Mandatul alesului local ales în locul altui ales local pe durata mandatului neexercitat al acestuia se încheie odată cu expirarea mandatului predecesorului.

Art.7. - (1) Mandatul alesului local este incompatibil cu:

a) cu calitatea de deputat în Parlament sau membru al Guvernului;

b) cu funcția de prefect și subprefect;

c) cu calitatea de consilier al unui consiliu de același nivel sau de consilier al consiliilor de diferite niveluri din alte unități administrativ-teritoriale de nivelul doi;

d) cu funcția de primar și viceprimar;

e) cu calitatea de funcționar public în organul subordonat consiliului respectiv;

f) cu calitatea de consilier în consiliul sătesc (comunal), orășenesc (municipal) respectiv;

g) cu calitatea de conducător al unui agent economic;

h) în alte cazuri stabilite prin lege.

(2) Prevederile alin. (1) lit .a)-e) din prezentul articol, se aplică consilierilor din consiliile locale și județene, iar lit. f) și g) din același alineat - primarilor, viceprimarilor, președinților, vicepreședinților și membrilor remunerați ai biroului permanent al consiliului județean .

Art.8. - (1) Alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art.7 alin. (1) din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.

(2) În cazul în care un consilier nu respectă prevederile privind încetarea incompatibilității, consiliul din care acesta face parte va decide, la ședința imediat următoare, ridicarea mandatului consilierului respectiv, iar, în caz de neadaptare a deciziei în cauză, la inițiativa prefectului, cazul va fi examinat de instanța de judecată.

(3) Primarul, în cazul când se află într-o stare de incompatibilitate prevăzută de lege, este revocat din funcție fără efectuarea unui referendum local, în baza hotărârii definitive a instanței de judecată. Procedura de revocare este inițiată de către prefect, din proprie inițiativă sau la cererea persoanelor interesate.

Art.9. - Alesul local nu poate fi supus persecuțiilor sau tras la răspundere contravențională sau penală pentru voturile sau opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului.

Capitolul II

EXERCITAREA MANDATULUI DE CĂTRE ALESUL LOCAL

Art.10. - (1) Alesul local este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea disciplinei de stat, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației.

(2) Alesul local se află încontinuu în exercitarea mandatului pe toată durata acestuia.

Art.11. - (1) Participarea consilierului la ședința consiliului și/sau comisiei din care face parte este obligatorie.

(2) În cazul în care consilierul este în imposibilitate de a participa la ședința respectivă, el comunică despre aceasta, după caz, primarului (primarului general), președintelui consiliului județean sau biroului permanent al consiliului județean, cu indicarea motivelor absenței.

Art.12. - (1) Consilierul dispune de dreptul de vot deliberativ asupra tuturor chestiunilor examinate la ședința consiliului.

(2) Consilierul are dreptul la un singur vot.

(3) Consilierul aplică dreptul de vot, pronunțându-se "pentru" sau "contra" ori abținându-se de la luarea unei decizii.

Art.13. - (1) Consilierul este în drept:

a) să aleagă și să fie ales în organele consiliului;

b) să-și exprime opinia asupra componenței nominale a organelor formate de consiliu și asupra candidaturilor persoanelor cu funcții de răspundere în cadrul dezbaterilor pentru alegerea, numirea sau confirmarea lor de către consiliu;

c) să facă propuneri în scris pentru a fi examinate de consiliu;

d) să facă propuneri și observații privind ordinea de zi a ședinței consiliului și modul examinării chestiunilor puse în discuție;

e) să lanseze inițiative și să facă propuneri privind examinarea în ședințele consiliului a dărilor de seamă sau informațiilor prezentate de orice organ și persoană cu funcție de răspundere subordonate consiliului;

f) să pună în discuție chestiunea votului de încredere persoanelor alese, numite sau confirmate de consiliu dacă propunerea este susținută de cel puțin o treime din consilierii aleși;

g) să propună consiliului pentru examinare chestiunile privind verificarea modului în care persoanele fizice și juridice execută deciziile acestuia;

h) să participe la dezbateri, să facă apeluri, să adreseze întrebări raportorilor și președintelui ședinței, să ceară răspunsuri;

i) să-și argumenteze propunerile, să se pronunțe în chestiuni de procedură, să prezinte note informative;

j) să propună amendamente la proiectele deciziilor și ale altor acte prezentate pentru aprobare consiliului;

k) să participe cu drept de vot consultativ la examinarea de către autoritățile administrației publice centrale de specialitate, precum și de către autoritățile administrației publice locale din care nu face parte, a oricăror chestiuni ce vizează interesele colectivității pe care o reprezintă.

(2) Consilierul care nu a luat cuvântul în dezbateri este în drept să transmită președintelui ședinței textul cuvântării, propunerile și observațiile sale asupra chestiunii examinate de către consiliu. Textul respectiv se anexează la procesul-verbal al ședinței și, la solicitarea consilierului, se publică în organul de presă al consiliului.

(3) Consilierul este în drept să ia cunoștință de procesul-verbal al ședinței consiliului și de textul cuvântării sale, care urmează a fi publicat.

(4) Propunerile și observațiile făcute de consilier la ședință sînt examinate în mod obligatoriu, de ele ținîndu-se cont în procesul de definitivare a proiectelor de decizii.

Art.14. - (1) În exercitarea mandatului, alesul local poate adresa propuneri, observații și interpelări serviciilor publice desconcentrate ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, serviciilor publice locale, altor factori de decizie din unitatea administrativ-teritorială respectivă, precum și administrației agenților economici din teritoriu.

(2) Modul de exercitare a drepturilor menționate la alin.(1) al prezentului articol este stabilit de regulamentul consiliului respectiv.

Art.15. - (1) Serviciile publice desconcentrate ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, serviciile publice locale, alți factori de decizie din unitatea administrativ-teritorială

respectivă, administrația agenților economici din teritoriu sînt obligați să examineze propunerile, observațiile sau interpelările alesului local în conformitate cu legislația.

(2) În cazul în care serviciile publice desconcentrate ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, serviciile publice locale, alți factori de decizie din unitatea administrativ-teritorială respectivă, administrația agenților economici din teritoriu nu au examinat propunerile, observațiile sau interpelările alesului local, conducătorii acestora sînt trași la răspundere în condițiile Codului cu privire la contravențiile administrative.

Art.16. - Alesul local coordonează și contribuie la realizarea prevederilor legilor și ale altor acte normative, la implementarea programelor și planurilor naționale și locale în toate domeniile de activitate social-economică.

Art.17. - (1) Din însărcinarea consiliului sau a comisiei din care face parte, alesul local participă la controlul executării legilor și altor acte normative, inclusiv a deciziilor autorității deliberative din administrația publică locală.

(2) Controlului în cauză pot fi supuse autoritățile administrației publice locale și serviciile publice subordonate consiliului sau primăriei respective, precum și agenții economici de pe teritoriul din subordine, în problemele ce țin de competența autorităților administrației publice locale și județene.

(3) În chestiunile privind controlul serviciilor publice desconcentrate ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, alesul local poate apela la prefect sau la organul ierarhic superior al acestora.

(4) Controlul executării legilor și altor acte normative, inclusiv a deciziilor autorității deliberative din administrația publică locală, poate fi inițiat și executat din oficiu de alesul local, cu înștiințarea argumentată în scris a organului executiv (organului de lucru) al consiliului respectiv.

(5) Consilierul prezintă rezultatele controlului, cu o sinteză a cauzelor și evoluției faptelor depistate, la ședința comisiei sau a consiliului respectiv. La ședință se invită, după caz, reprezentanții organelor și autorităților interesate.

Art.18. - Pentru a soluționa problemele legate de interesele colectivității pe care o reprezintă, alesul local are dreptul să ceară și să fie primit în audiență fără întârziere de persoanele cu funcții de răspundere ale autorităților publice, precum și de conducătorii persoanelor juridice din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

Art.19. - Persoanele cu funcții de răspundere ale autorităților publice, precum și conducătorii persoanelor juridice din unitatea administrativ-teritorială respectivă sînt obligați să pună la dispoziție alesului local, fără nici un fel de restricții și fără a i se cere permisiuni suplimentare, informația necesară, cu excepția cazurilor cînd informația solicitată constituie secret de stat sau secret comercial, precum și informația operativă de investigații a organelor de drept din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

Art.20. - Consilierul examinează, în modul stabilit de legislație, petițiile care-i sînt adresate, ia măsuri pentru soluționarea lor, primește în audiență cetățenii și conducătorii persoanelor juridice.

Art.21. - (1) Alesul local are dreptul și este obligat să ceară, la fața locului, încetarea încălcării legii, iar în caz de necesitate, să ceară implicarea autorităților publice și persoanelor cu funcții de răspundere în vederea încetării acestei încălcări.

(2) Autoritățile publice și persoanele cu funcții de răspundere sînt obligate, la cererea alesului local,

să ia de îndată măsurile necesare pentru înlăturarea și încetarea încălcării legii.

Art.22. - În vederea exercitării conforme a mandatului, autoritățile administrației publice locale sînt obligate să acorde alesului local sprijinul necesar.

Capitolul III

GARANȚIILE SOCIALE DE EXERCITARE A MANDATULUI ALESULUI LOCAL

Art.23. - (1) În exercitarea mandatului, alesul local are dreptul, în raza unității administrativ-teritoriale respective, la călătorie gratuită în transportul public terestru, cu excepția taximetrelor și a transportului privat.

(2) Cheltuielile legate de deplasarea alesului local în condițiile alin.(1) din prezentul articol se restituie întreprinderilor de transport din bugetul local respectiv.

Art.24. - (1) Pe durata ședințelor consiliului și a executării însărcinărilor consiliului sau comisiei, în conformitate cu art.17 alin.(1) din prezenta lege, consilierul angajat în cîmpul muncii este degrevat de obligațiile lui la locul de muncă.

(2) Degrevarea de obligațiile la locul de muncă se face în baza înștiințării în scris privind ședința în cauză, adresate alesului local, sau în baza altui document eliberat de consiliu sau comisia respectivă.

Perioada degrevării include și timpul necesar pentru a se deplasa la locul ședinței sau pentru exercitarea unor anumite însărcinări.

(3) Alesului local care a fost invitat la ședința consiliului și a participat la ea i se restituie cheltuielile aferente și i se acordă o indemnizație pentru fiecare zi de participare la ședința consiliului în mărime de cel puțin 2 salarii minime.

Art.25. - (1) La expirarea mandatului, alesului local care a activat cel puțin doi ani în această calitate i se acordă o indemnizație unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent.

(2) În caz de deces al alesului local, indemnizația unică menționată la alin.(1) din prezentul articol se acordă familiei acestuia, indiferent de durata exercitării mandatului.

Art.26. - (1) Președintele, vicepreședintele consiliului județean și primarul care au activat în una din aceste funcții mai mult de 15 ani cumulativ au dreptul la pensie pentru limită de vîrstă, anticipat, dar nu mai devreme decît cu 2 ani înainte de vîrsta de pensionare prevăzută de legislație.

(2) Președintele, vicepreședintele consiliului județean și primarul care, în perioada exercitării mandatului, au atins vîrsta de pensionare prevăzută de legislație și au activat în această funcție nu mai puțin de două termene integrale beneficiază de o pensie în mărime de 75 la sută din suma tuturor plăților lunare ale persoanei cu funcție respectivă în exercițiu.

(3) În cazul lichidării sau reorganizării autorității administrației publice locale, persoanele specificate la alin.(1) din prezentul articol au dreptul la pensie pentru limită de vîrstă, anticipat, dar nu mai devreme decît cu 4 ani înainte de vîrsta de pensionare prevăzută de legislație.

Art. 27. - Alesului local i se eliberează legitimația și insigna de consilier sau legitimația de primar, care se înmînează după validarea mandatului.

Capitolul IV

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art.28. - (1) Prevederile art.25 și art.26 din prezenta lege se aplică președinților și vicepreședinților comitetelor executive raionale, precum și primarilor aflați în exercițiul funcțiunii la momentul-intrării în vigoare a Legii nr.186-XIV din 6 noiembrie 1998 privind administrația publică locală.

(2) Decizia privind plata indemnizației unice se adoptă de consiliul respectiv. Achitarea indemnizației unice se va face din bugetul local în contul datoriei bugetului de stat față de bugetele locale respective.

Art.29. - Guvernul:

- în termen de 2 luni, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

- în termen de o lună, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Art.30. - De la data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.430-XIII din 19 aprilie 1995 despre statutul consilierului în consiliul local și Legea nr.878-XIII din 19 iunie 1996 pentru modificarea și completarea Legii despre statutul consilierului în consiliul local.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Dumitru DIACOV

Chișinău, 2 februarie 2000.

Nr. 768-XIV.